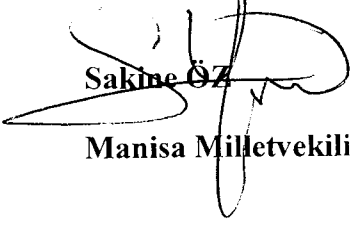

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk ÇELİK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Sakine ÖZ
Manisa Milletvekili

13/5/2014 tarihinde, Soma-Eynez bölgesinde yaşanan maden faciasının ardından kurulan Meclis Araştırma Komisyonu'nun üyelerine resmi davet yoluyla haber verilmeksizin, Komisyon Başkanı-Aksaray Milletvekili Sayın Ali Rıza ALABOYUN tarafından 7/8/2014 tarihinde, TBMM'de dinlenen madencilerimizden Sayın İbrahim GENÇ ve Sayın Yusuf KOÇHAN'ın madendeki çalışma ilişkileri, iş ve işçi güvenliği, maden teçhizatı, madenci eğitimi konularında anlattıkları eksiklikler, facianın göz göre göre geldiğini bir kez daha ortaya koymuştur. En fazla kaybın verildiği "S" panosundan sağ kurtulan bu madencilerimizin, facia öncesi ve facia saatlerini tüm gerçekliğiyle anlattıkları yayımlanmış resmi tutanaklara göre;

- 1- "S" panosundaki havalandırma çıkışını, diğer madenlerdekinin aksine, paralel değil seri bağlayarak, kirli havayla temiz havanın aynı yerden karışarak çıkmasına neden olan ve işçilerin kirli havadan girip yine kirli havadan çıkmasına yol açan düzeneğin tehlikesi, facia öncesindeki Bakanlık teftişlerinizde yer almış mıdır?
- 2- Facia sonrası İş Teftiş Kurulu raporlarında, havalandırmada kirli hava giriş çıkışının seri bağlanmasının yarattığı büyük sorun yer almış mıdır?
- 3- Madencilerin üzerinde gaz maskeleri olmaksızın panolarda çalıştırıldığı bu tutanakla da belirtilmişken, Bakanlığınızın son teftişlerinde madende maskesiz çalışma tespit edilmiş midir; şirket ve TKİ'ye bir yaptırım uygulanmış mıdır?
- 4- Madencilerin çizmesi delindiği halde, defalarca istemelerine karşın, madenciye maske, çizme vb. temel ekipmanların verilmeyerek üretime zorlanması, Bakanlık denetimlerinizde kayda geçirilmiş midir?
- 5- İş yetiştirmek ve üretimi her ne pahasına olursa olsun arttırmak adına, presçinin yapması gereken işin, ehil olmayan tarama, ayak ya da sökümücü ustalarına yaptırıldığı yönünde madenci beyanları ortadayken, facia öncesi Bakanlık denetim raporlarınızda yer almış tespitler var mıdır?
- 6- Facianın öncesinde ve facia gününde, ortamdaki aşırı ısınmanın yetkililere haber verilmesine karşın üretimin devam ettirilmesi kararına karşı, Bakanlığınız 13.5.2014 tarihinden sonra, Soma genelindeki diğer madenlerde yaptığı teftişlerde bu aşırı ısınma belirtilerine karşı hangi denetim raporlarını hazırlamıştır?

- 7- Facia sırasında son derece kritik kararların alınmasına aracı olması gereken, madenin farklı panoları arasındaki telefon haberleşme ağının çalışıp çalışmadığına dair son idari kontroller ne zaman yapılmış, hangi bulgulara ulaşılmıştır; facianın ardından hazırlanan Teftiş Kurulu raporunda haberleşme ağına ilişkin hangi tespitler yer almıştır?
- 8- Facia öncesindeki Bakanlık denetimlerinizde, madende kaç adet tahlisiye cihazı tespit edilmiş, bunların kullanımına dönük uygulamalı bir denetim yaptırılmış mıdır?
- 9- Ölen madencilerimizin büyük bölümünün madene her gün yürüyerek inip çıkarken “S” panosunun kirli havasını taşıyan nefeslikleri yol olarak kullandığı bilgisi ortadayken; temiz hava çıkışının işçilere kullandırılmadığı tespiti, Bakanlığınızın facia öncesindeki denetim raporlarında yer almış mıdır; facia sonrası Teftiş Kurulu raporunda hangi ifadeler yer almıştır?
- 10- Firmanın, işçilerin ısrarıyla, temiz hava çıkışı ve havalandırma için “S” panosuna fan kurmaya razı olduğu ancak bunun gerekli bağlantısını yapmadığı, Teftiş Kurulu raporlarında da ortaya konmuş mudur?
- 11- Tutanaklarda yer aldığı üzere, facia sırasında, Vardiya Amiri Sayın İsmail ADALI’nın üzerinde tahlisiye cihazı olmaksızın ilk müdahale etmeye çalışması, devamında vantilator fanlarının durdurulmaması ve hava akımının tersine çevrilmeyerek dumanın azaltılamamasının facianın etkisini büyüttüğü yönündeki görüş, Bakanlığınızın olaya ilişkin İş Teftiş Kurulu raporunda nasıl karşılanmıştır?
- 12- Madenci Sayın Yusuf KOÇAK’ın ifadesinde yer aldığı üzere, “S” panosundaki tavanda, anayola yakın bölgede, facia öncesindeki günlerde yaşanan göçüğün iyi bir perdeleme yapılmadan kapatılmaya çalışıldığı, bu tavanda temiz havayla kirli havanın temas ettiği nefeslik kısmında aşırı ısınma olduğunun madenciler tarafından Sayın İsmail ADALI’ya bildirilmesine rağmen üretime devam ettirilmeye zorlandıkları, kirli havayla temiz havanın temas ettiği yerde oluşan boşluğun gözle görülür büyüklükte olduğu ve işçiler tarafından yönetimin sürekli uyarıldığı, normalin çok üzerinde gaz ölçüldüğü bilgisi ortadayken, Bakanlığınızın İş Teftiş Kurulu raporunda bu ısınma ve göçüğün faciaya etkisi nasıl değerlendirilmektedir?
- 13- Bakanlığınızın “S” panosundaki bu sorunlu bölgeye dair facia öncesi denetim raporlarında herhangi bir tespiti olmuş mudur?
- 14- “S” panosundaki havalandırma borularının “demir” yerine “plastik” malzemeden döşenmiş olması Bakanlık teftişlerinizde tespit edilmiş midir; edilmişse bu plastik boruların demir borularla değiştirilmesi neden sağlanmamıştır?
- 15- Madende, “S” panosu haricinde de demir yerine plastik havalandırma borusu kullanılan pano ve anayol var mıdır?

50546

- 16- Madendeki taşıyıcı bantların tamamının yanan cinsten olduğu ve yangının büyüyerek hızlanmasına bu bantların da neden olduğu tutanaklara yansımıştır. Bakanlığınızın facia öncesi teftişlerinde, bu bandın yanmayan malzemeden alınması yönünde raporu var mıdır?
- 17- Facia sonrasındaki İş Teftiş Kurulu raporunda, olayın büyümesine taşıyıcı bandın etkisi nasıl değerlendirilmiştir?
- 18- Mevcut gaz maskelerinin yeterli randımanı vermeyeceğini belirten, çalışma ortamının büyük kaza riski taşıdığını savunan merhum Mühendis Koray KARADAĞ'ın facia öncesinde de devam eden uyarıları için Bakanlığınız ve şirket yetkilileri ne yapmıştır?
- 19- Merhum Mühendis Koray KARADAĞ'ın, facia öncesinde çalışma şartlarından yakılarak, madencilere "Bu ocağı nasıl çalıştıracağız bilmem yani herhâlde yürütemeyeceğiz. Yine de Soma'da en iyi yer burası. Yerlerinizi kaybetmeyin" ifadesi karşısında, Bakanlığınız facia öncesi ve sonrasında, 2013 ve 2014 yıllarında, Soma genelindeki madenlerde hangi denetimleri yapmış, hangi eksikleri tespit ederek ne gibi yaptırımlar uygulamıştır?
- 20- Madenci Sayın İbrahim GENÇ'e, 10 yıldır aynı firmanın farklı madenlerinde çalıştırılmasına karşın, ustalık kursu dışında hiçbir işçi güvenliği eğitiminin verilmediği gerçeğinden hareketle, Bakanlığınız madenlerde işçilerin güvenlik eğitimini nasıl denetlemektedir?
- 21- Bakanlığınızın denetimlerinde neden firmanın hazırladığı kayıt defterleri üzerindeki beyana bağlı kalınmış, işçi güvenliği ve madende ilkyardım planlaması neden uygulamalı olarak denetlenmemiştir?
- 22- Panolarda neden oksijen tüpleri bulundurulmamış, faci öncesi denetimlerde bu eksikler için firmaya neden yaptırım uygulanmamıştır?
- 23- Madenci Sayın İbrahim GENÇ'in belirttiği üzere, işçilerin yoğun duman altında, ilk hamlelerden birisi olan burnunu kapatıp gaz maskesine ya da delik delinen ve içinden temiz hava gelen plastik borulardan nefes almasını dahi sağlayamaması, yaşanan işçi güvenliği eğitimlerindeki eksikliği ortaya sermişken, Bakanlığınız madenlerde işçi ve sağlığı güvenliği eğitimlerinin nitelikli verilmesi, eğitim süresinin arttırılması ve uygulamalı denetlenmesine dönük hangi çalışmaları planlamaktadır?
- 24- Faciadan sağ kurtulan kaç madenciye psikolojik destek hizmeti verilmiştir? Madencimiz İbrahim GENÇ'e bu hizmet ilk aşamada neden sunulmamıştır?
- 25- Madenlerdeki dayıbaşılık/taşeronluk sisteminin zararları ve iş güvenliği, ilkyardım eğitimlerinin düzeyi göz önünde bulundurulduğunda, "sertifikalı madencilik" düzenine geçilmesi ve madenlerde taşeron/dayıbaşılık düzeninin tümüyle kaldırılması yönünde çalışmanız olacak mıdır?